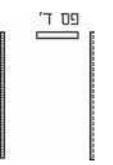
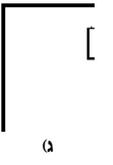

(6) ויש גורסי' דרומית מערבית, (5)

(1) ברין טקף: ומשהו,

הגהות הב"ה

(6) גמ' אמר רב וכן לשבת: (3) שם גופא אמר רבא: (4) הי"ש ד"ה אמר רבא וכו' דה"ל כאלו כל הדופין: (5) ד"ה וכן לשבת וכו' ומילא הימנה לביטוי. י"ב וה"ה שמטלטל כה יומר מצארכי כמו ה"ה נסמון ד"ה מאי לאו: (6) ד"ה מאי לאו אפילו וכו' אלא בארבע: (1) תו"כ ד"ה עשה וכו' צפחות מג' סמוך לדופן כ"ל ומינה ליה ממק: (2) ד"ה שלא יתא דעבי נתיבא מחמתו כספן הס"י:

גליון הש"ס

גמ' כנגד ראש תור. מלשון המשנה כלאי' פ"ב מ"י: שם שתיק רב. טען זה ביה דף ו ע"א ודף לו ע"ב צ"ק דף ו ע"א ב"מ דף פט ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] ל"ג שוק [כ] שמשו מפיו. ולא מנאל כביי ולאו גושפנקי דמריה חמיס ע"י:

רבינו חננאל

ויעמידנו כנגד ראש תור, כלומר בראש הזווית ממול זה וזה. כדגרסין בתחלת המוכר את הבית בענין מצר לו מצר אחד ארוך ומצר אחד קצר. אמר רב לא קנה אלא כנגד ורב אסי לרב ויקנה כנגד ראש תור, שתיק רב. וזו ראייה למה שאמרו. ואסיק' ומעמידו כנגד היוצא, שהוא כנגד קנה הדופן הי"צ, להראות כי הוא פתח הסוכה. טובה

סוכה פרק ראשון סוכה

צפונית (6) צפונית

ויעמידנו כנגד ראש תור. (ראש שורה) צמק' (6) צפונית מערבית צאלכסון או מזרחית דרומית כשהמחילות מערבית צפונית דנראה גוטה לבי מחילות ומיחו כארבע מחילות. ראש תור הוא תלם מענה של סוף עדה שהתלמים כלים והולכין צאלכסון זה ארוך מזה מעט: טפח שוקק. מודדין גד' אצבעות שאינם נוגעות זו בזו דהוי טפח ומשהו: ומעמידו צפוח מג' סמוך לחתם הדפנות ופחות מג' כלבוד והוא ליה כמחילה של ד' טפחים ומשך סוכה צבעה נמאל רובו של דופן עשוי: כמבוי. המפולש ששתי הדפנות זו כנגד זו: כשרה. דהא נמי קרי כהלכתן: לכל רוח שירצה. שיהי יש כאלן ארבעה יוצאין ולאיזה יוצא שירצה יעשו: עושה ומעמידו צפוח מג' סמוך לדופן אלל מקצוע. פס ארבעה דכי אמרינן לצוד איכא ז' טפחים ארוך כדי סוכה קטנה: שסי דפנות. שלמות כהלכתן כמין גאס דאין נראות מפולשות כי האי: אמר רבא ואינה נסרת אלא כנורס הפסח. דעירובין (דף י"א): אמר היכי דמי זורת הפסח קנה מכאן וקנה מכאן וקנה על גביהן. והכא קאמר רבא דטפח ששינו צברייתא שמתיר דפופן שלישי אינו מתיר אלל אס כן עשאו לאותו טפח זורת הפסח על פני כל הדופן כולו. כיצד קנה של חצי טפח אלל היוצא וקנה של חצי טפח צמק' צענגדו וקנה על גביהם (6) מזה ליה (א) הוה ליה כאלו כל הדופן סמוך דפתח שיש לו זורת פתח סמימה מעלייתא היא צפרק קמא דעירובין ונפרס נמי כנורס הפסח. משמע דטפח ששינו היינו כדפריש רבי סימון לעיל עושה סמימה טפח אלל היוצא ואתא רבא למימר דאס עשה זורת הפסח על פני כל הדופן צפני קנים כל שהוא וקנה על גביהם קאי ליה צמק' טפח ומכשר ליה כוומיה דלו האי או האי מכשר: זלריכא נמי זורס הפסח. משמע דמרייהו צעינן טפח אלל היוצא וקנה צוית צענגדו וקנה שעל גביהם קאי מטפח זה לקנה של זוית: דקעניד טפח שוקק. אלל היוצא כדכרי סימון: לא סבר לה מר ונפרס נמי. או האי או האי: וכן לשבת. אע"פ שצריך לשבת שלש מחילות ליעשות רשות היחיד שבת של סוכות מותר לסמוך על מחילות הסוכה אס עשה צרה"ר סמוך לפתחו סוכה דאין זה אלל שמים כהלכתן ושלישית אפילו טפח מכניס ומילא הימנה לביטוי נמי צשאר מחילות שאינן של סוכה לא משתרו צהכי לשבת דסוכה שריא דמיגו דהוא טפח אגמריה רחמנא למשה צמחיות סוכה דליהו ליה דופן שלימה לסוכה הוי דופן נמי צצבת דסוכה לענין צצבת: דופן סוכה דדופן צצבת. כל יזדי דפנות שהמירו חכמים לשבת כגון מחילה של שתי צבל ערב כדאמר צעירובין (ד' טו): מקיפין צקנים וצלבד שלא יחא צין קנה לחצירו שלשה טפחים ואע"פ שרצב קנה אינו אלל מלל אצבע ויש צין קנה לקנה שלשה טפחים חסר משהו ואיכא פרוץ מרובה על העומד שפיר דמי דאמרינן לצוד והוה ליה כולו עומד או של ערב צבל שמי דמתן התם (סג) מקיפין שלשה חצלים הוי היקף נמי לדופן סוכה וצלבד שיהא זכיר שלא יחא צין קנה לחצירו שלשה טפחים כשהוא מקיף כי היכי דאמר לענין שבת דאס כן נפיק ליה מתורת לצוד דווקא צמקומות הרצה דהוי ליה פרוץ מרובה על העומד אלל מקום אחד או שני מקומות הוו ליה כפתחים: שהצבת אינה נפרס. אס יש צה פתחים הרצה שאין צהס זורת הפסח ורצים על העומד ומצטלי ליה לעומד: מה שאין כן צסוכה. דסגי ליה צצתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח ואפילו הוי לה פתחים צצתי הדפנות אחד או שנים כדי מנטרפת להו צהדי שמים הפרוזות הוה ליה פרוץ מרובה שריא: מאי לאו. אפילו צצצת צצתן החג קאמר דלל מישתריא לטלטולי והכי קאמר יתירה הלכות טלטול צצצת דסוכה אהלכות הכשר סוכה לאכול ולישן וללאת ידי חובת סוכה דלענין מייפק ידי חובתו נפיק וצלבד שלא יטלטול צה אלל (6) ארבעה ולא יכניס מתוכה לביטוי: לא. הכי קאמר יתירה הלכות טלטול צצצת דסוכה דלעלמא אינה נתרם אלל צעומד מרובה דליכא למימר צה מיגו וצצת דסוכה נתרם משום מיגו: ואי צצצת דלעלמא קאמר אלל צצצת דסוכה הכשר סוכה שוין משום מיגו וצצת דסוכה הכשר סוכה דלעלמא דחול אהלכות הכשר סוכה דצצצת: ואילו סוכה דצצצת. אס עשויה כמבוי שתי דפנותיה זו כנגד זו סגי לה צלחי זקוף אלל היוצא אע"ג דאין רחצו טפח דמיגו דהוי דופן לשבת הוי נמי דופן לסוכה דהא מר משום דאית ליה מיגו אמר הכי לדידך דאמרת לחי משום מחילה והזורק למבוי מפולש שיש לו לחי חייב אלמל מדאורייתא מחילה היא ומתוכו לרשות היחיד נהי דמדרבנן אסור מדאורייתא מיהא מותר דהא מר משום דאית ליה מיגו אמר הכי: סיכך על גבי מבוי מפולש שיש לו לחי כשרה. צצצת ולא צחול דמיגו דהוי דופן לשבת למתוי רשות היחיד הוי דופן לענין סוכה: הוה לא איצטריך ליה. לאשמעינן דיתירה סוכה דלעלמא אסוכה דצצצת משום דמרישא שמעינן ליה: דהשסא מקילתא לחמירתא אמר מיגו. מיגו דהוי דופן לסוכה דקילתא הוי דופן לשבת דמריא: מחמירתא לקילתא מיצעיא. דמבוי שיש לו לחי זקוף דכשר לסוכה צצצת: פסי

ויעמידנו כנגד ראש תור. אע"ג דלכיוצא צוה אמר פ' קמא דעירובין (דף י"א): אחי אוריא דהאי גיסא ודהאי גיסא ומצטל ליה גבי והרצב מעשר אמות וגבי עור העסקל הכא דטפח מחילה דאורייתא והלכתא גמירי לה לא אחי אוריא ומצטל לה: עושה לו טפח שוחק. קנה צפחות מג' סמוך (1) (ליה)

לדופן לא יועיל ליחצב כטפח מחמת לצוד דהא לכך צעי טפח שוקק כדי שיהא דופן זה רחצ ארבעה טפחים כדפריש צקונטרס כדי שיהא רוב דופן דשיעורו צצצעה טפחים ומשהו ועוד דקנה מצטל ליה אוריא: ואינה ניתרת אלא בצורת פתח. פירוש אלל אס כן עשאו לאותו טפח זורת הפסח על פני כל הדופן כולו כיצד קנה של חצי טפח אלל היוצא וקנה חצי טפח צמק' צענגדו וקנה על גביהם דהוה ליה כאלו כל הדופן סמוך דפתח שיש לו זורת פתח סמימה מעלייתא היא צפרק קמא דעירובין (ד' י"א): לא יחצין שיעורא לקנה של זורת פתח אלל אפילו קנה משהו מכאן וקנה משהו מכאן וקנה על גביהם אלל שמתא צריאה כדי לעמוד צה דלת ואפילו דלת של קצין גבי סוכה החמירו דצעינן מחילות הניכרות: שצלא יחא בין קנה לחברו שלשה טפחים. אין זה כר' יאשיה דצמק' דצעי מחילות (1) כספן אללו מרובה מחמתו:

שהשבת אינה ניתרת אלא בעומד מרובה על

הפרוץ. משמע הלא כפרוך אסור והוי מלי ללקטוי מהכל לרצ פפא דאמר פ"ק דעירובין (ד' טו): פרוץ כעומד מותר וצלאו הכי אימתו התם אף על גז דהלכתא כוומיה כדאמרינן התם משום דדייקינן מתניתין כוומיה כדאמר התם ולי גרסינן כלא שהצבת אינה ניתרת צפרוך מרובה על העומד אחי שפיר: סיכך

סיכך

והוא דאמר רבא דאמר רבא ונתרת נמי בצורת הפתח א"ל אלא כנורס הפסח. משמע דטפח ששינו היינו כדפריש רבי סימון לעיל עושה סמימה טפח אלל היוצא ואתא רבא למימר דאס עשה זורת הפסח על פני כל הדופן צפני קנים כל שהוא וקנה על גביהם קאי ליה צמק' טפח ומכשר ליה כוומיה דלו האי או האי מכשר: זלריכא נמי זורס הפסח. משמע דמרייהו צעינן טפח אלל היוצא וקנה צוית צענגדו וקנה שעל גביהם קאי מטפח זה לקנה של זוית: דקעניד טפח שוקק. אלל היוצא כדכרי סימון: לא סבר לה מר ונפרס נמי. או האי או האי: וכן לשבת. אע"פ שצריך לשבת שלש מחילות ליעשות רשות היחיד שבת של סוכות מותר לסמוך על מחילות הסוכה אס עשה צרה"ר סמוך לפתחו סוכה דאין זה אלל שמים כהלכתן ושלישית אפילו טפח מכניס ומילא הימנה לביטוי נמי צשאר מחילות שאינן של סוכה לא משתרו צהכי לשבת דסוכה שריא דמיגו דהוא טפח אגמריה רחמנא למשה צמחיות סוכה דליהו ליה דופן שלימה לסוכה הוי דופן נמי צצבת דסוכה לענין צצצבת: דופן סוכה דדופן צצצבת. כל יזדי דפנות שהמירו חכמים לשבת כגון מחילה של שתי צבל ערב כדאמר צעירובין (ד' טו): מקיפין צקנים וצלבד שלא יחא צין קנה לחצירו שלשה טפחים ואע"פ שרצב קנה אינו אלל מלל אצבע ויש צין קנה לקנה שלשה טפחים חסר משהו ואיכא פרוץ מרובה על העומד שפיר דמי דאמרינן לצוד והוה ליה כולו עומד או של ערב צבל שמי דמתן התם (סג) מקיפין שלשה חצלים הוי היקף נמי לדופן סוכה וצלבד שיהא זכיר שלא יחא צין קנה לחצירו שלשה טפחים כשהוא מקיף כי היכי דאמר לענין שבת דאס כן נפיק ליה מתורת לצוד דווקא צמקומות הרצה דהוי ליה פרוץ מרובה על העומד אלל מקום אחד או שני מקומות הוו ליה כפתחים: שהצבת אינה נפרס. אס יש צה פתחים הרצה שאין צהס זורת הפסח ורצים על העומד ומצטלי ליה לעומד: מה שאין כן צסוכה. דסגי ליה צצתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח ואפילו הוי לה פתחים צצתי הדפנות אחד או שנים כדי מנטרפת להו צהדי שמים הפרוזות הוה ליה פרוץ מרובה שריא: מאי לאו. אפילו צצצת צצתן החג קאמר דלל מישתריא לטלטולי והכי קאמר יתירה הלכות טלטול צצצת דסוכה אהלכות הכשר סוכה לאכול ולישן וללאת ידי חובת סוכה דלענין מייפק ידי חובתו נפיק וצלבד שלא יטלטול צה אלל (6) ארבעה ולא יכניס מתוכה לביטוי: לא. הכי קאמר יתירה הלכות טלטול צצצת דסוכה דלעלמא אינה נתרם אלל צעומד מרובה דליכא למימר צה מיגו וצצת דסוכה נתרם משום מיגו: ואי צצצת דלעלמא קאמר אלל צצצת דסוכה הכשר סוכה שוין משום מיגו וצצת דסוכה הכשר סוכה דלעלמא דחול אהלכות הכשר סוכה דצצצת: ואילו סוכה דצצצת. אס עשויה כמבוי שתי דפנותיה זו כנגד זו סגי לה צלחי זקוף אלל היוצא אע"ג דאין רחצו טפח דמיגו דהוי דופן לשבת הוי נמי דופן לסוכה דהא מר משום דאית ליה מיגו אמר הכי לדידך דאמרת לחי משום מחילה והזורק למבוי מפולש שיש לו לחי חייב אלמל מדאורייתא מחילה היא ומתוכו לרשות היחיד נהי דמדרבנן אסור מדאורייתא מיהא מותר דהא מר משום דאית ליה מיגו אמר הכי: סיכך על גבי מבוי מפולש שיש לו לחי כשרה. צצצת ולא צחול דמיגו דהוי דופן לשבת למתוי רשות היחיד הוי דופן לענין סוכה: הוה לא איצטריך ליה. לאשמעינן דיתירה סוכה דלעלמא אסוכה דצצצת משום דמרישא שמעינן ליה: דהשסא מקילתא לחמירתא אמר מיגו. מיגו דהוי דופן לסוכה דקילתא הוי דופן לשבת דמריא: מחמירתא לקילתא מיצעיא. דמבוי שיש לו לחי זקוף דכשר לסוכה צצצת: פסי

מה א מיי פ"ד מהל' סוכה הלכה צ טו"ע: א"ח ס' תלל טע"ף צ: מו ב מיי שם הלכה ג טו"ע שם טע"ף ג: מו ג מיי שם הלכה צ טו"ע שם טע"ף צ: מה ד מיי שם הלכה י טו"ע שם: מה ה מיי שם הלכה יב טו"ע שם טע"ף צ: ה:

רבינו חננאל (המשך)

העשויה כמבוי מפולש, רב יהודה אמר אותו הטפח מעמידו לכל רוח שירצה, ר' יהושע בן לוי אמר עושה לה פס ארבעה ומשהו ומעמידו בפחות מג' סמוך לדופן, דכל פחות מג' סמוך לדופן כלבוד דמי, דכיון דלית בה שתי דפנות דבוקות זו בזו לא סגי לה הדופן השלישית בטפח אלא כפס ד' ומשהו דרוק מן הדופן ג' חסר משהו, הכל ז' טפחים והן משך סוכה קטנה ונכשרת הסוכה בכך. אמר רבא אינה ניתרת הסוכה בענין הזה אלא בצורת הפתח, דלא חיישינן לטפח אם ישנו ואם אינו. איכא דאמרי אמר רבא וניתרת נמי בצורת הפתח, או טפח או צורת הפתח. איכא דאמרי אמר רבא וצריכא נמי צורת הפתח, אע"פ שיש שם טפח [בעינין] צורת הפתח. וכן הלכה, דהא רב כהנא עבד בה ועבדא הכי. שתיים כהלכתן ועליושית אפילו טפח. אמר רבא וכן לשבת, מיגו דהריא מחיצה לסוכה הויא נמי מוחיב לשבת. ומותבי עלה אביי מהא, דופן סוכה כדופן שבת, כדתנן מקיפין בקנים ובלבד שלא יחא בין קנה לחבירו ג' טפחים. יתירה שבת על הסוכה שהשבת אינה ניתרת אלא בעומד מרובה על הפרוץ, כדאמרינן בעירובין באחרית פרק ראשון תניא כל שהוא ארבעה ומאריבעה ועד ד' אמות ועד עשר אמות, צריך שלא יחא פריצה בין זה לזה כמלואו שלא יחא פרוץ כעומד, ואם היה פרוץ כעומד כנגד עומד מותר כנגד פרוץ אסור, ואם היה עומד מרובה על הפרוץ אף כנגד פרוץ נמי מותר. מה שאין כן בסוכה שטפח ברופן סוכה או פס ד', מתיר (כמו) [בגנן] הפרוץ. מאי לאו יתירה שבת דסוכה אסוכה, ולא אמרינן מיגו דהויא דופן לסוכה הויא נמי לשבת. [ורחינן מאין מה שאין כן, בשבת דעלמא. ואקשינן עליה אי הכי ניתני נמי יתירה סוכה דעלמא, דאילו סוכה דעלמא לא סגי לה בלחי כל שהו עד שיהא כטפח, ואילו שבת דעלמא סגי לה בלחי כל שהו, כדתנן לחיים שאמרו גובתו עשה טפחים ורחב ועביין כל שהו, ואת הוא דאמרת סיכך על גבי מבוי שיש לו לחי כשר, ודחי רבא הא לא אצטריך לימתא, השתא דופן סוכה הויא קילתא הויא דופן לשבת החמורה, מידי דאיתיה דופן לשבת החמורה לא כל שכן דההוי דופן לסוכה [ת]קלה.

שהשבת אינה ניתרת אלא בעומד מרובה על

הפרוץ. משמע הלא כפרוך אסור והוי מלי ללקטוי מהכל לרצ פפא דאמר פ"ק דעירובין (ד' טו): פרוץ כעומד מותר וצלאו הכי אימתו התם אף על גז דהלכתא כוומיה כדאמרינן התם משום דדייקינן מתניתין כוומיה כדאמר התם ולי גרסינן כלא שהצבת אינה ניתרת צפרוך מרובה על העומד אחי שפיר: סיכך

סיכך

והוא דאמר רבא דאמר רבא ונתרת נמי בצורת הפתח א"ל אלא כנורס הפסח. משמע דטפח ששינו היינו כדפריש רבי סימון לעיל עושה סמימה טפח אלל היוצא ואתא רבא למימר דאס עשה זורת הפסח על פני כל הדופן צפני קנים כל שהוא וקנה על גביהם קאי ליה צמק' טפח ומכשר ליה כוומיה דלו האי או האי מכשר: זלריכא נמי זורס הפסח. משמע דמרייהו צעינן טפח אלל היוצא וקנה צוית צענגדו וקנה שעל גביהם קאי מטפח זה לקנה של זוית: דקעניד טפח שוקק. אלל היוצא כדכרי סימון: לא סבר לה מר ונפרס נמי. או האי או האי: וכן לשבת. אע"פ שצריך לשבת שלש מחילות ליעשות רשות היחיד שבת של סוכות מותר לסמוך על מחילות הסוכה אס עשה צרה"ר סמוך לפתחו סוכה דאין זה אלל שמים כהלכתן ושלישית אפילו טפח מכניס ומילא הימנה לביטוי נמי צשאר מחילות שאינן של סוכה לא משתרו צהכי לשבת דסוכה שריא דמיגו דהוא טפח אגמריה רחמנא למשה צמחיות סוכה דליהו ליה דופן שלימה לסוכה הוי דופן נמי צצבת דסוכה לענין צצצצבת: דופן סוכה דדופן צצצצבת. כל יזדי דפנות שהמירו חכמים לשבת כגון מחילה של שתי צבל ערב כדאמר צעירובין (ד' טו): מקיפין צקנים וצלבד שלא יחא צין קנה לחצירו שלשה טפחים ואע"פ שרצב קנה אינו אלל מלל אצבע ויש צין קנה לקנה שלשה טפחים חסר משהו ואיכא פרוץ מרובה על העומד שפיר דמי דאמרינן לצוד והוה ליה כולו עומד או של ערב צבל שמי דמתן התם (סג) מקיפין שלשה חצלים הוי היקף נמי לדופן סוכה וצלבד שיהא זכיר שלא יחא צין קנה לחצירו שלשה טפחים כשהוא מקיף כי היכי דאמר לענין שבת דאס כן נפיק ליה מתורת לצוד דווקא צמקומות הרצה דהוי ליה פרוץ מרובה על העומד אלל מקום אחד או שני מקומות הוו ליה כפתחים: שהצבת אינה נפרס. אס יש צה פתחים הרצה שאין צהס זורת הפסח ורצים על העומד ומצטלי ליה לעומד: מה שאין כן צסוכה. דסגי ליה צצתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח ואפילו הוי לה פתחים צצתי הדפנות אחד או שנים כדי מנטרפת להו צהדי שמים הפרוזות הוה ליה פרוץ מרובה שריא: מאי לאו. אפילו צצצת צצתן החג קאמר דלל מישתריא לטלטולי והכי קאמר יתירה הלכות טלטול צצצת דסוכה אהלכות הכשר סוכה לאכול ולישן וללאת ידי חובת סוכה דלענין מייפק ידי חובתו נפיק וצלבד שלא יטלטול צה אלל (6) ארבעה ולא יכניס מתוכה לביטוי: לא. הכי קאמר יתירה הלכות טלטול צצצת דסוכה דלעלמא אינה נתרם אלל צעומד מרובה דליכא למימר צה מיגו וצצת דסוכה נתרם משום מיגו: ואי צצצת דלעלמא קאמר אלל צצצת דסוכה הכשר סוכה שוין משום מיגו וצצת דסוכה הכשר סוכה דלעלמא דחול אהלכות הכשר סוכה דצצצת: ואילו סוכה דצצצת. אס עשויה כמבוי שתי דפנותיה זו כנגד זו סגי לה צלחי זקוף אלל היוצא אע"ג דאין רחצו טפח דמיגו דהוי דופן לשבת הוי נמי דופן לסוכה דהא מר משום דאית ליה מיגו אמר הכי לדידך דאמרת לחי משום מחילה והזורק למבוי מפולש שיש לו לחי חייב אלמל מדאורייתא מחילה היא ומתוכו לרשות היחיד נהי דמדרבנן אסור מדאורייתא מיהא מותר דהא מר משום דאית ליה מיגו אמר הכי: סיכך על גבי מבוי מפולש שיש לו לחי כשרה. צצצת ולא צחול דמיגו דהוי דופן לשבת למתוי רשות היחיד הוי דופן לענין סוכה: הוה לא איצטריך ליה. לאשמעינן דיתירה סוכה דלעלמא אסוכה דצצצת משום דמרישא שמעינן ליה: דהשסא מקילתא לחמירתא אמר מיגו. מיגו דהוי דופן לסוכה דקילתא הוי דופן לשבת דמריא: מחמירתא לקילתא מיצעיא. דמבוי שיש לו לחי זקוף דכשר לסוכה צצצת: פסי

